Ч. 141 (11.482). Львів, пятниця 28. червня 1929. [illegible] Рік XLVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. — Конто почт. щадн. 143.322. — Адреса для телеграм: „Діло", Львів. — Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно: в краю 5·00 зол. — За границею: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 леї, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. — Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41. „ Друкарні: 29-26. — В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. — ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 25 сот.

Рим і українці.

Львів, 27. червня 1929.

Зріст впливів і значіння ватиканського Риму в світі — зовсім природно — не міг не проявитися і на українських нац. областях — поза межами Рад. України: в Польщі, Румунії, Чехословаччині та Америці. Очевидно, найсильніше і найзмаркантніше відбився той вплив на наших територіях під Польщею. І то з двох причин: 1) тому, що Польща, як католицька держава, є найвірнішою дочкою ватиканського Риму і 2) тому, що тут находиться греко-католицький осередок, себто той центр при якого допомозі Рим віддавна мріє про привернення Сходу до ватиканської столиці.

Польща, навіть в добі неволі втішалася спеціяльними привілеями Риму. Тим більші привілеї осягнула вона після своєї політичної реставрації. Правда, в часі понтифікату Венедикта XV і Пія X. у ватиканських колах позначувалися деякі сумніви, чи польський католицизм, підправлений пристрасним національним шовінізмом і переповний денаціоналізаційними тенденціями у відношенні до українців (Холмщина і Полісся) і білорусів, є здатний до уніфікаційної місії на Сході. За понтифікату двох передостанніх пап ватиканський Рим більше схилювався до того, щоби ту місію довірити греко-католикам українцям. Та всі сумніви щодо польської уніфікаційної місії уступили в Римі після вступлення на папський престол б. варшавського нунція монсіньоре А. Ратті під іменем Пія XI.

Вже в часі війни, саме тоді, коли вся сила казьонно-православної Росії звалилася на українсько-католицьку Галичину, коли найвищий керманич гр.-кат. церкви був царським вязнем, — польсько-католицькі чинники старалися дискредитувати український греко-католицизм, закидуючи йому недостачу відпорности. Арґументом до того послужив перехід кількох москвофільських священиків на православя. Розуміється, при тому промовчувано факт, що протектором й оборонцем москвофільства і православя була найбільш католицька польська партія — народова демократія. Одночасно не допущено до Луцька пок. еп. Боцяна та пізніше не перепущено на Україну апостольського делеґата о. Дженокія. Зате хапливо утверджувано польсько-католицькі впливи на Холмщині, Підляшу і Поліссі. Ще в часі світової війни польські леґіонери „перехрещували" православні (б. греко-католицькі) церкви на Холмщині на римо-католицькі костьоли. Після війни цю акцію подвоєно й потроєно. В парі із замиканням церков поспішно почато творити римо-католицькі епископства. Не допустивши пок. еп. Боцяна до Луцька, створено там римо-католицьке епископство (для яких 8 проц. поляків). Також епископство створено в Пинську для Полісся, хоч там поляків майже нема.

Польсько-католицькі здобутки на українських землях під Польщею закріплено в конкордаті з римською курією, в якому Польща не лише закріпила за собою поширену на схід сітку польсько-католицьких епископств, але застерігла собі виключний вплив на унійний рух на північно-українських землях і на Білоруси, одночасно не допускаючи до нього українсько- й білорусько-національних елементів.

Українське греко-католицтво, яке має вже свою традицію і свій апарат признано непригожим до унійної акції, непригожим з погляду польських національних інтересів. Греко-католицтво, яке навіть втішалося деякими симпатіями, з традиційних і національних оглядів, не лише на Холмщині й Підляшу, де унія жила ще в памяти старшого покоління, але навіть на Волині (колиска історичного унійного руху), — так сказати — інтерновано в Галичині. Виконання „малої" унійної програми архієп. Роппа повірено єзуїтам, що мають свою окрему сторінку в історії українського народу, і принагідно на пробу допущено бельгійських редемптористів, отже чужинців. Українців не допущено на українську територію в тій самій державі з волі Варшави і ватиканського Риму.

Рим виявив своє повне недовіря українському греко-католицтву саме тому, що воно українське. Бо Рим тримає все зі сильними. До тогож гр.-кат. в його розумінні є тільки Zwischending-ом, а Рим вимагає повної і беззастережної капітуляції. Тому створено новий ближчий Варшаві і Римові „Zwischending" „католицтво східного обряду", віддаючи його під неподільний вплив й юрисдикцію новокреованих польсько-католицьких епископств (у Луцьку і Пинську). Холмщини вже не береться на увагу, бо там польська унія, себто теперішнє „катол[illegible] [illegible]о східного обряду" вже сповнило свою ролю, перевівши холмських українців не лише в римо-католицький, але й польсько-національний табор. Це справді нечуваний парадокс, що „єдині оборонці" унії на Холмщині нині не допускають там дійсної, а не політично-денаціоналізаційної, унії. Від українсько-католицьких впливів не лише відгороджено „католицтво східного обряду", але й римо-католицтво, застерігши собі в конкордаті недопущення до додаткових молитов не-польської мови (хіба за згодою всіх польсько-католицьких епископів, що — розуміється — не може мати ніякого реального значіння).

Підчас коли Рим зідентифікувався всецiло з національно-польською церковною політикою на північно-українських землях, в Галичині приноровлено іншу тактику, тактику перевиховання в ультрамонтанському дусі.

Ультрамонтанізування українців відбувається під чужими впливами: на північно-українських землях — під виключно - польськими, в Галичині посередньо просякає чужий дух до греко-католицької церкви, хоч його зміст є ще формально-український, на Буковині Рим вводить до греко-католицтва румунські впливи (семигородських греко-католицьких румунів), в Канаді гр.-кат. церкву піддано під французький протекторат, а в Злучених Державах діє дух галицько-українського ультрамонтанізму. Половина нашого народу по цім боці ризької смуги є Римом віддана під безпосередні чужинні і денаціоналізуючі впливи, а друга половина під посередні. Оба роди впливів є ще в стані ферментації, в стані перетворювання, в стані шукання доріг і самовияви. Під поверхнею церковного життя відбувається глибокий перелім, який не може остати без впливу на дальше формування нашої психіки і світогляду. Чи оба напрямки зіллються в один на українській національній основі, чи побідить чужинний напрям з усіми віроісповідно-денаціоналізаційними наслідками (аналоґічно до Холмщини), важко сказати. На всякий випадок, на основі зясованого вгорі треба ствердити, що зростаючий в силу і значіння ватиканський Рим відноситься до нас неприхильно, а щонайменше з недовірям.

Ще про Полісся.

(Від нашого кореспондента.)

Луцьк, 25. червня 1929.

Сумні вістки доходять з нашого забутого Полісся. Щасливців, які малиб змогу обіздити величезні простори від Буга до радянського кордону, серед нас нема. Лише випадкові зустрічі з людьми, що показуються на світ божий з цих джунглів, дають можливість витворити собі більше або менше приблизне уявлення, що робиться на Поліссі.

В містах, чим далі на схід, тим рідше почуєш українське слово і тим частіше вдаряє вухо мова російська. Полісся взагалі є областю, де ще водяться вимираючі російські жубри у вигляді ґенералів, поміщиків, ріжних урядовців і людей невідомих професій. Стара звичка поліщука „рівнятися на барина" є причиною того, що й на селі почуєш панське, себ-то російське слово, найчастіше з уст бувшого царського унтер-офіцера, урядника (поліціянта) чи сторожа якоїсь передвоєнної інституції, волостного старшини, сотського й т. д. Ну, звичайно, і з благочестивих уст сільських священиків та дяків.

Ні інституцій, ні поодиноких незалежних і впливових осіб, які велиб ширшу освідомлюючу роботу, нема. Винятком є ближчі околиці Берестя, Кобриня й Сарн, в яких і недалеко яких деяка робота велася й ведеться.

Дивлячись на мапу Полісся, досить ясно уявлєте собі наступ на нього з ріжних боків. З півночі йде національний наступ білорусинів. З заходу — польських культуртреґерів ріжних партійних барв — бебістичної, пепесівської, визволенської та клерикально-ендецької (зустрічаються поліщуки-католики під виключним впливом ксьондзів). З заходу помічаються українські впливи і то двох напрямків: національний і інтернаціонально-сельробівський (з Холму і Львова). Про схід не кажемо: через ризький кордон коли іноді що й просочиться, то лише з яскравою маркою зірки.

Лише на південному кордоні Полісся, за яким йде Волинь, не помічається того наступу, якого природно можнаб було тут ждати. Так, Волинь майже не впливає на Полісся. По перше тому, що тут тягнеться подібнеж дике волиньске Полісся, позбавлене шляхів і більше чи менше зорганізованих центрів; по друге, що смуга Волині по поліському кордоні (ковельський і північна частина луцького повіту) попала під вплив інтернаціональної сельробівщини і по третє, що національно настроєну (в певній мірі) Костопільщину не потрапив зорати той, кого покликали до цього останні вибори.

Вище сказано про наступ на Полісся й сказано в прямому розумінні цього слова. Полісся не має українських інтеліґентних сил, які моглиб взяти на себе всю національну та економічну відбудову цеї частини нашої землі. Нема там і поважних чужих сил, коли обминути російських жубрів і урядових чинників. Є лише селянська безпорадна маса, що жде своїх провідників, звичайно, українського походження. Але жде пасивно, несвідомо. Цю масу треба завоювати собі і лише тоді вона піде вперед. Одиниці, підготовлені до прийняття українських провідників є, але самі вони за слабі, щоби взяти на себе таку велику місію.

Отже повторюю: Полісся треба завоювати. Українці, які сподіються що там само собою щось зробиться, помиляються. Роблять люди, а само собою ніщо й ніколи не робиться.

З огляду на відсутність наших українських провідників на Полісся йдуть сусіди, оголошують себе братами поліщуків і кличуть їх нібито на „рідне" лоно — білоруське, російське чи польське.

Білоруси й поляки вживають однакової методи. Кажуть: вас зрусифікували й ви забули свою рідну мову; через те вчіться швидше вашої старої мови (поляки кажуть про польську мову, а білорусини про білоруську). Щоби швидше навчити оцеї „рідної" мови, яку поліщуки буцім-то забули за час царського панування, поляки дають їм школи, книжки, часописи; а білоруси, крім книжок і часописів, радять ще мати і російсько-білоруські словнички.

Дурнів на світі взагалі є багато. Тому не можна дивуватися, що в північних повітах українського Полісся знаходяться такі наївні, які з бажання розмосковитися, вчаться зі словників білоруських слів як рідних. Не давно, що є й такі одиниці, які готові повірити, що перед московським пануванням їхні батьки говорили по польськи.

Російські жубри говорять цим темним масам трохи інакше: рідною мовою вашою є мова „русская", та ви поперекручували її на польський лад; треба вчитися говорити чистою рідною мовою, себ-то по російськи.

Звичайно, говориться не тільки про мову.

Одні переконують темних українців Полісся, що вони „коренние русскіе", другі, що правдиві білорусини, а треті — що „поляци з дяда прадяда".

Уявіть собі моральний стан темної людини, яка починає сумніватися, що говорить рідною мовою, і, переймаючи мову чужу, думає, що вертається до своєї ніби то забутої мови батьків.

Правда, не є це явищем загальним. До сіл уже доходять українські часописи, але доходять виключно сельробівські, рідше — хрунівські. Ці часописи переконують у де-якій мірі поліщуків, що українська мова є таки їхньою рідною мовою. Але сельробівські часописи не дають відповіді на ті національні питання, які найболючіше ворухаються десь у глибині душі.

Поліщук хоче знайти самого себе, шукає виходу для приспаних національних сил, а йому тичуть у руки противаціональну сельробівщину або хрунівщину. Замісць окулярів йому дають червоні або чорні шкла; замісць живої води любови до всього рідного — мозкову тарабарщину про всесвітню родину безбарвних двоногих істот; замісць імпульсу до національної й економічної відбудови — шумливі, але пусті слова...

Наступ на національну душу українців Полісся ведеться сильно, а інтернаціональна преса, присипляючи й вбиваючи в них здорові національні інстинкти, пособляє цим чужинцям у страшному ділі винародовлення власних братів.

Тому-то потрібний і наш наступ з національним гаслом, рідним словом, гарячим почуттям і сильною волею до життя й відбудови.

Українці інших земель не мають права про це забувати та мирно спати чи працювати лише на своїх борознах у той час, коли їхнім братам на Поліссі загрожує національна загибіль.

В. Островський.

На шкільні теми.

Чи давати нашу молодь до ґімназій „Рідної Школи"?*)

(Допис з Яворова.)

Тільки необзнакомлений зі справою, або свідомий ворог нашої нації може розсівати вісти, немов би в нас був надмір інтеліґентних людей. Дійсність виявляє щось противне. На всіх ділянках нашого життя відчувається брак інтеліґентного проводу і праці інтеліґентних фахівців. Без інтеліґенції народ не зможе ніколи осягнути своєї остаточної мети.

Безперечно, у Польщі і в польському суспільстві є надмір „інтеліґентів", якщо брати спроможність польської держави дати їм хліб і заняття. З національного становища і в Польщі познаком брак інтеліґентів і таке твердять усі польські патріоти. Що до нас, — то перед нами безмежні можливости у майбутньому, а вже і в теперішности перед нами богато ділянок праці, як уже не в нашій тісній батьківщині, так певно і під сучасний мент на інших великих просторах України, де тільки живе наш нарід.

Нам треба всього, всіх типів шкіл, від найнижчих до найвищих; нам треба, щоби наша молодь виховувалася всюди і доповнила собою всі ділянки нашого життя.

До якої школи віддати дитину, — а кожну дитину треба по скінченні всенародньої школи віддавати дальше до науки, бо в нас селянство, яке творить подавляючу більшість нашого народу, задихається на своїй без- і малоземельности, — це залежить від двох справ: від здібностей дитини і від гроша.

Не всі родяться ґеніями. Не всіх треба зараз віддавати до найвищих щодо типу і найтяжчих щодо науки шкіл. На те є ріжні школи, щоби їх відповідно до здібностей дитини використати.

Щодо другої справи, матеріяльної, тобто справи гроша, то при відповідній суспільній орґанізації її можна легко поконати і відповідно поладнати.

У нас великий процент дуже талановитих дітей. Їх треба конче віддавати до найкращих типів шкіл, щоби не марнувалися, тільки щоби образувалися і виходили як інтеліґентна еліта. Навіть при більшовицькому ладі не було би ніякого порядку і сили, якби і там не було інтеліґентних фахових сил.

Талановитих дітей треба слати до наших ґімназій, головно до найкращого типу ґімназій, що в нас затримався від давна, а до чого завертає культурне людство Заходу Европи й Америки, до ґімназій клясичного, старого типу. Є це найвищий і найтяжчий тип середнього шкільництва, бо він ставить найбільші вимоги до учеників та виховує найкращі цінности.

Тому не легковажмо собі клясичних ґімназій. Виховні досліди і досвід на полі образування та педаґоґіки доводять весь культурний світ до потвердження наших вище сказаних слів. Здається, що ніхто з нас не буде мати смілости заперечувати культурних здобутків світу. Крім того клясична ґімназія дає в наших обставинах таки найпрактичніші наслідки, зн. найскорше і найпевніше заняття і хліб її абсольвентам.

Батьки! Шліть тому свої талановиті діти до наших клясичних ґімназій! Нехай вони не нидіють і нехай не затрачують своїх вроджених здібностей, а навпаки, нехай принесуть користь і собі й українському народові.

Щодо матеріяльної сторони цеї справи, то справа не така важка. В нас усюди бурси, знижки оплат за науку (так, що оплата дешевша, як кошти за науку по державних польських ґімназіях), дарові приміщення, опіка і т. п. Тільки користати з цього треба! Тільки хотіти треба! Тільки трохи збільшити треба наш власний орґанізаційних рух і життя, а всі улекшення для нашої талановитої, хоч і бідної дітвори у наслідках будуть

дуже корисними. Тому до праці: З новим шкільним роком подбаймо про те, щоби наші ґімназії мали вчетверо більше молоді чим досі.

Не будемо тут виказувати, хто має в тім інтерес, щоби численність наших кляс і шкіл була мала. Звернемо напр. увагу на *ґімназію „Рідної Школи" в Яворові* з прекрасним, двоповерховим, найбільшим у місті, домом, з прегарними площами, з городом, з усіма потрібними до науки річами, приладами і т. п. Скажемо тільки, що оплата в тій ґімназії найдешевша з усіх у краю і що при ній є першорядна бурса з двома відділами на цілі сотні учеників з оплатою 40—55 зол. за повне ціломісячне удержання. Розуміється, і тут є знижки, і тут є дарові місця.

Ми переконані, що наше громадянство зверне пильнішу увагу, як досі на фреквенцію в яворівській ґімназії. Також і Головна Управа „Рідної Школи" повинна у першу чергу в тій справі взяти під увагу ґімназію в Яворові. Деж краще виховання (що є безперечно на рівній мірі з усіма рідношкільними ґімназіями), де краща опіка, де краще приміщення найде напр. наша волинська, підляшська, холмська чи поліська молодь, яка схотіла би в нас вчитися?

На Яворів іде спеціяльний натиск і тому обовязком нашим є йому протиставитись.

Рідношкільник.

*) **Від Редакції.** З деякими твердженнями тієї статті не погоджуємося, але містимо її з уваги на прохання кружка „Рідної Школи" в Яворові.

Велике віче в шкільних справах у Львові.

Львів, 26. червня 1929.

Народня Орґанізація Українців міста Львова скликала на день 25. червня (год. 6.30 веч.) віче в шкільних справах у салі „Сокола-Батька", в будинку „Дністра". На віче зійшлася велика маса народу, так, що учасники віча виповнили не тільки салю по береги, але й ціле подвіря та коридор. Віче відкрив в імени Нар. Орґан. Укр. міста Львова п. *П. Галібей.* На внесення п. Домбровського вибрано провідником віча посла Дм. *Великановича.* Обнявши провід провідник уділив голосу посл. Михайлові *Струтинському,* який виголосив обширний реферат про стан українського шкільництва. Він пройшов історично всі етапи ліквідації українського державного шкільництва аж до останнього часу, спинився довше на зорі та теперішньому положенні українського шкільництва і візвав присутніх до праці над розбудовою свого шкільництва під проводом „Рідної Школи". Присутні вислухали цього річевого та ви-

---

М. БРИЛИНСЬКИЙ.

ЛИСОНЯ.

(Спомин.)

(Продовження.)

Команда куріня, я і деякі з моїх старшин, примістилася в каналі. Цей вже був доволі безпечний. Східний отвір був вільний. Доки було спокійно, то й ми сиділи в ньому мирно і не догадалися заложити його бодай дошками. Але в кілька днів потім, як ми прийшли, заметушився знова фронт, а головно відтинок на схід від дороги. Коротка, але сильна артилерійська підготовка і піхота посунула в наступ.

Зчинилося пекло, коротке, але страшне. Я приляг під самим гостинцем на верху і дивився в ліво і перед себе. Сунуть лави, доходять до дротів. Перетинають їх, або таки накидають на них шинелі й так перелазять. Численні так і залишилися на дротах. На ліво від дороги стояв мадярський курінь. То на нього натиснули. В моменті, коли перша ворожа розстрільна найшлася вже за дротами, побачив я, як мадярики вискакують з ровів і біжуть проти ворога. Я з дива очі видивив. Це рідкий обяв відваги на нашому фронті і в австрійських частинах, аби обсада заатакованої позиції вискакувала в рукопашню проти ворога. Але в цій же хвилині побачив я далі, як тіже мадярики кидають кріси, підносять руки вгору і незаймані ворожою лавою, поміж ворожих стрільців, женуть до їх окопів. — „Здалися" в полон...

Російські салдати, не квапючися, перейшли через ворожі рови, через другу лінію і — стратили голову. Моя сотня перебігла каналом на другу сторону і зачала готовитися до протинаступу. Оба кулемети стануди на гостинці і давай сипати по наступаючих. І це: вид наступаючої розстрільної, яка вилізла як з під землі, вогонь кулеметів і брак орієнтації — знівечив цілковито легку побіду.

Бачилося російських салдатів, які крутилися по полі, як стадо баранів. Дістали приказ йти в наступ, куди їм сказали, чи показали. Пішли як на площі вправ. З немалим трудом перейшли через всі рови й окопи, найшлися в чистому полі — і здуріли. Не знали, що мають дальше робити. Хтось, видно якийсь старшина, махав руками, показуючи напрямок. Ніщо не помагало. Завертали, вскакували до ровів. Смерком вистарчило дві сотні, щоби прорив зліквідувати.

Зате нам стало горячо в каналі. Зараз на другий день рано зачали батерії острілювати східний отвір каналу і цілий ярок, де лежала моя сотня. Гатили через кілька годин без перестанку. Всежтаки страти не були великі, бо хоронив гостинець. Хто міг вихався до каналу. Я сидів на самім краю східного отвору, біля мене один командант чети з моєї сотні, третій був командант кулеметів. Розірвалася одна шрапнель, потім друга. Третя вдарила краще. В канал посипалося трохи кульок. Одна вдарила коло моєї ноги в камінь, відбилася від стіни — і трафила мого сусіда від кулеметів. Зойкнув і впав. Заметушилися: прийшли санітарі, розіпняли блюзку. На грудях, коло самого серця, великий, закровавлений синяк. Кулька мусить сидіти неглибоко. Казали йому сильно закашляти і виплювати слину. Чиста, — значить, легені не ушкоджені. Напився руму і вдоволеного понесли взад. (Через кілька днів довідалися ми, що помер у лічниці в Бережанах). Ми вийшли з каналу. Зле на дворі, але тут бачимо, ще гірше. Бачу, лежить якийсь стрілець. Старий, оброслий, блідий аж жовтий, словом труп. Казав накрити його шатровим полотном. По якомусь часі полотно начинає рухатися, підноситься рука, сердито скидає покривало з лиця і злий голос бурмоче: „Який дідько накрив мене? Мене бажали вже закопати?" — Але не рухається зі землі. Відзиваюся: „Но, но! Вставайте вуйку! Що „маркіруєте" мерця?" Показалося, що всетаки був ранений в ногу, а зімлів більше зі страху.

З початку носили чури обід для нас з Поступова, де стояла кухня. Можна було пройти туди ровами, але на перешкоді був міст. Треба було через нього перебігти, наражуючися на те, що меткий стрілець міг такого смільчака підстрілити, як зайця в бігу. Вже першого дня принесли нам чури обід, але, коли я побачив мойого чуру цілого мокрого від бігу, а зате цілком зимний обід, якого не було де загріти, заказав йому і другим чурам зі сотні більше ходити. Мій чура не послухав і лазив дальше. За ним і інші. Я надто не протестував, бо мій хлопець був правдивий шибайголова і мав велике щастя. Скінчилася ця забава, коли по кількох днях такої визиваючої біганини, зачали острілювати міст з кулемета і останній чура, при повороті, перевернувся на мості разом з їдунками. Доповз щасливо до рова, де його перевязали — і з обідами скінчилося. Через той міст згодом трудно було перейти навіть нічю, бо кожної хвилини можна було бути засипаним кулями.

Всі стали брудні і нехарні до неможливости. Зачали висилати сотні до Бережан, до парні. Моя сотня пішла перша. Пішли раннім ранком. Викупалися, пообстригалися і виголили з правдивою насолодою. Потім всі порозлазилися. Я зі своїми старшинами до каварні. Є білярд. Ми вже так давно в білярд не грали. Зайшли до знайомих, до цукорні. Час зійшов. Вже темніє. Час вертати. Пішли. В ярі, де ставали кухні, спинилися. Треба ще підождати, аж цілком стемніє. А тоді вже пішли, хто гостинцем, хто боками. Кульки свистали, як град. Як я дійшов на місце зі сотнею без одного убитого, чи раненого — не знаю. Через три слідуючі ночі змінював сотні з першої лінії, аби по черзі могли закоштувати цеї насолоди.

(Докінчення буде.)

черпуючого реферату з великою увагою та нагородили референта рясними оплесками.

Потім забрав слово п. А. *Домбровський*, що спинився довше на значінні власної, рідної школи для нашого народу, яку мусимо протиставити шкідливим впливам чужої школи. П. *Похмурський* закликав присутних, щоби вписували масово своїх дітей до шкіл „Рідної Школи". Дир. А. *Крушельницький* порушив деякі шкільні справи льокального характеру і візвав присутніх, щоби вписували дітвору до захоронок, протестував проти ліквідації захоронки на Пасіках, заявився накінець за тим, щоби число клясичних ґімназій обмежити, а натомісць засновувати торговельні, промислові та природничо-математичні школи і ґуманістичні ґімназії. о. Ол. *Стефанович* подав до відома присутних, що державна львівська школа ім. Маркіяна Шашкевича цього року буде міститися ще в старому будинку, а коли слідуючого року перенесеться до нового будинку, то треба буде робити заходи для відкриття її філії. П. Чорний апелює до присутніх, щоби в освітні справи не вводити партійництва.

Накінець забрав слово о. прал. пос. Л. *Куницький*. о. посол робив у своїй промові між іншим деякі паралелі між теперішнім положенням нашого шкільництва під Польщею і положенням польського шкільництва перед війною під Прусією. У тому місці перервав представник влади промову о. посла та розвязав віче мотивуючи це тим, що промова має протидержавний характер.

Тоді провідник віча пос. Д. Великанович, запротестувавши проти розвязання нарад, закрив віче, скликане Нар. Орґаніз. Укр. міста Львова і запросив присутніх на посольське справоздавче віче. Присутні успокоїлися та вислухали з повагою короткого реферату пос. М. Струтинського в справі резолюцій, які він запропонував присутнім до ухвалення. Прочитані пос. Струтинським резолюції присутні приняли одноголосно без дискусії. По принятті резолюцій пос. Великанович замкнув віче і попросив присутних, щоби спокійно розійшлися, що й сталося.

Орґанізаційний і вічевий рух.

Брідщина.

Дня 16. червня відбулися два справоздавчі віча посла **Вислоцького** в селі **Боратин** і в селі **Саласька.** В обох вічах взяли участь цілі маси народу зі сусідних сіл. Боратин має гарну читальню „Просвіти", добрий хор і дуту орхестру. Гарні перспективи розвитку має і тамошня кооператива. В одному і другому селі вічевики висловили повне довіря Українській Парляментарній Репрезентації.

Турчанщина.

Дня 12. червня відбулося справоздавче віче посла **Дмитра Великановича** в селі **Турочках,** турчанського повіту. Село почало організуватися та національно-політично освідомлюватися від коли там став парохом о. Скварко. На організаційні теми промовляв на тому вічу голова Повітового Народнього Комітету д-р Мирон Кондрат, адвокат з Турки.

Покуття.

В Коломиї відбулося дня 9. червня величаве віче під голим небом, в якому взяло участь понад три тисячі громадян з коломийського і печеніжинського округів. Віче відкрив пос. **Паліїв.** До президії віча ввійшли сенатор М. Галущинський, Юра Чукор (селянин з Ковалівки) і Лев Клапцуняк (з Космача). Перший промовив сенатор **М. Галущинський,** далі промовляла сенаторка **О. Кисілевська.** Про справи самоврядування говорив пос. **Волод. Целевич,** організаційні справи обговорював пос. **Волод. Кохан.** Звіт з діяльности Української Парляментарної Репрезентації виголосив **пос. Дм. Паліїв.** Віче висловило повне довіря Парляментарній Репрезентації Українського Національно-Демократичного Обєднання та одобрило її дотеперішню діяльність.

Хирівщина.

Дня 9. червня відбулося справоздавче віче о. сенатора **Юліяна Татомира** в селі **Поляні** коло Хирова. Відкрив віче голова Повіт. Нар. Комітету Хирівщини п. Фр. Липецький. В президії віча засідали громадяни В. Першак та Ів. Мазур. — Дня 10. червня відбулося рано таке саме віче в **Сушниці Великій,** а по полудні в селі **Терлі.** Вечером того самого дня складав о. Татомир звіт з парляментарної діяльности ще в селі **Лібуховій.** На всіх вічах ухвалено повне довіря Парляментарній Репрезентації УНДО. Дня 11. червня відбулася довірочна нарада членів УНДО в селі **Россохах,** в якій теж брав участь і складав звіт з діяльности Парляментарної Репрезентації о. сенатор Юл. Татомир. — При тій нагоді слід згадати, що командант поліції з Хирова сконфіскував дня 12. червня у читальні „Просвіти" в Полянах к. Хирова українську вивіску, на якій був український герб.

Городенщина.

В Городенці відбулася дня 8. червня довірочна нарада організацій Українського Нац.-Демокр. Обєднання. В нараді взяли участь делеґати 20 громад. Між делегатами було 2-ох священиків, а решта селяни. Нараду відкрив голова Пов. Нар. Комітету д-р Теодор Матейко. Звіт з діяльности Української Парляментарної Репрезентації виголосив сенатор **Михайло Галущинський.** Він же виголосив і орґанізаційний реферат. Нарада ухвалила повне довіря проводові УНДО.

Обертинщина.

В Обертині відбулася довірочна нарада УНДО дня 10. червня. Посольський звіт виголосив сенатор **Михайло Галущинський.** У нараді взяло участь 50 делеґатів. Нарада вислухала також реферат на організаційні теми, який виголосив сен. М. Галущинський і ухвалила повне довіря Українській Парляментарній Репрезентації і партійному проводові УНДО.

Копичинеччина.

Протягом квітня і травня ц. р. відбув пос. **Заваликут** довірочні наради для поодиноких районів: у Гусятині, Копичинцях; справоздавчі віча: у Самолусківцях, Сидорові і Васильківцях. В червні відбув довірочні наради в Копичинцях, Хоросткові, Говилові Великому, віче в Перемилові, Тудорові і Яблонові. Всюди ухвалено признання Пар. Репрезентації за її діяльність.

Лопатинщина.

В Лопатині відбулася дня 9. червня організаційна нарада УНДО, яку склакав о. посол **д-р Пелліх.** В часі наради ввійшла до салі поліція і розвязала її нібе з причини деяких неточностей з запрошеннями. З уваги на те заповів пос. Пелліх віче на одну з найближчих неділь. **Дня 11. червня** відбув о. Пелліх справоздавче **віче в с.** Бариловї, дня 12. червня в Увині, 13. червня в Сморжеві, 14. червня в Стремільчу, 15. червня в Миколаєві і 16. червня в Журавичах. На всіх вічах присутні одноголосно приняли ухвали про довіря для Української Парл. Репрезентації та признання за її працю.

Підгаєччина.

Дня 14. червня ц. р. відбулося справоздавче віче посла **Волод. Целевича** у **Голгочах,** підгаєцького повіту. Віче відкрив голова Повіт. Нар. Комітету селянин Гр. Скасків. Секретарем віча був організатор Ів. Даньків. По звіті пос. Целевича ухвалено повне довіря і признання для Української Парляментарної Репрезентації.

Після подій в Заліщиках.

Урядовий комунікат.

Пресовий комунікат слідчого уряду при воєвідській команді д. п. у Тернополі повідомляє, що „у звязи з заворушеннями в Заліщиках місцевий постерунок д. п. зробив донесення до прокуратора при окружнім суді в Чорткові на 14 жидів і 4 новобранців української національности, з цього 4 жидів як найагресивніших і 3 новобранців арештовано і віддано окружному судові в Чорткові".

Комуністичний процес.

У львівському процесі за приналежність до КПЗУ дня 26. червня читали заквестіоновані акти та письма. Тому, що допустили ряд нових внесень, процес цей потреває до кінця найближчого тижня.

Д-Р АРСЕНЬ РІЧИНСЬКИЙ.

Моя відповідь.

Св. Синодові Православної Церкви в Польщі.

При кінці квітня оголошено в пресі, а місцями й по церквах, постанову св. Синоду з дня 15. IV. 1929 р. №14. про відлучення мене від церкви. Але цілий місяць я даремно чекав якогось офіціяльного повідомлення мене в цій справі (хоч кожного, навіть правдивого злочинця звичайно повідомляють — і про результати слідства, і про акт, і про присуд суду). Маю враження, що в Православній Церкві в Польщі робиться інакше: людину карають без слідства, без жадного переслухання ані оскарженого, ані свідків, і навіть без повідомлення його про вирок трибуналу. Отже цею дорогою прошу св. Синод ласкаво приняти під увагу, що постановку про відлучення мене від церкви 1) оперто на фальшивому фактичному матеріялі, 2) правно цілком не обґрунтовано і 3) ухвалено без додержання приписаної процедури: отже ця постанова 4) привела до наслідків протилежних тим, яких сподівалися ініціятори анатеми, а тому 5) повинна бути переглянена в інтересах церкви, для привернення авторитету ерархії, ще більше захитаного компромітуючим вироком, і для уможливлення в будуччині наладнання церковно-громадських і національних відносин.

I. Фактичний матеріял, що ляг в основу моєї анатеми, подано в постанові св. Синоду на підставі докладу зібрання протоєреїв (т. зв. „Волин. епарх. місіонарського комітету") від 7. III. 1929; без всякої перевірки цей доклад, який виготовив прот. Боришкевич, предложив митрополит Діонисій св. Синодові. Не знаю, чи правда, що деякі єпископи потім у міністерстві відпекувалися своєї участи в цій анатемі (як про це писалося в газетах), — але стверджую, що постанова св. Синоду де-в-чому містить навіть більші проти мене обвинувачення, ніж на це дає підставу доклад протоєрейського зібрання.

Наприклад, у докладі ставиться мені в вину уладження у Володимирському соборі демонстрації на свято Котляревського 24. XI. 1924 р. з допущенням криків підчас богослуження і проповіди. Постановаж св. Синоду в цій справі закидає мені організацію взагалі „безчинств" (— кількох?) та це й разом „із спеціяльно для того зібраними особами" (до чого зовсім нема підстав у докладі протоєреїв). Фактичнож демонстрація у Володимирській катедрі, правда, мала місце, але один раз, і то не підчас богослуження, а підчас проповіди; про „спеціяльне" скликання людей для тої демонстрації не могло бути й мови, бо викликана вона була несподівано початковими словами проповідника. Після переведення в цій справі слідства — як духовного (членом кремінецької консисторії), так і судово (суддею слідчим), справа ця булауморена, а значить, не може бути підставою ні обвинувачення, ні укарання.

Далі доклад епархіяльного комітету винить мене за мою публіцистичну діяльність в українських часописах, які я видавав („На Варті", „Рідна Церква") та інших, — за те, що я нібито виступав „проти істнуючого канонічного устрою Правосл. Церкви в Польщі", проти ерархії і духовенства, та розкривав у політиці церковної влади тенденцію до відбудови „единої-недѣлимої Россіи" і до задержання „московського духа" в церк. житті в Польщі. Постанова св. Синоду по цьому пункті не тільки стверджує всі ці мої „провини", але й ставить мені в вину старання викликати нібито „відкритий розкол" у Правосл. Церкві (до чого зовсім не дає підстав доклад епарх. комітету). Фактично-ж я ніколи не виступав проти ерархії — тільки проти окремих ерархів, які систематично нарушують церковні канони. Таксамо я — і зрештою не я один — завше боровся проти сучасного антиканонічного церковного устрою і всякий раз неодмінно вказував, які саме канони були порушувані. — бож навіть і ця постанова св. Синоду де-в-чім називає варшавського митрополита „головою" Прав. Церкви в Польщі і [illegible] з рішучою забороною отців Карфаґенського собору (прав. 48). Подібнож у свій час я вказував на відступлення від церковних канонів у синодальному проекті статуту Прав. Церкви, та провадив оперту на канонічному праві полеміку з приводу цього з еп. Олексієм („Укр. Нива", 1927. 18. II. ч. 7 і 1. IV. ч. 13.). Невжеж це можна вважати боротьбою проти „канонічного" устрою? Навпаки: це є боротьба за канонічність церковного ладу. Неправда також, що я виступав проти духовенства, — але щодо єдинонеділимчеських тенденцій варшавської митрополії та поодиноких протоєреїв, то ці їхні чисто-політичні нахили найкраще виявлені в їхніх писаннях: досить переглянути „Воскр. Чтенiе", не тільки друковане по російськи, але й виразно скермоване до культивування в читачах якраз отого „истиннорусскаго духа" та зневажання всіх т. зв. „інородців" — українців, білорусинів, поляків, литвинів і т. д. — яких синодальний орган охрестив навіть „грибами-поганками" навколо „пня россійскаго" („В. Чт." 1926 ч. 36). Хібаж панування того шовіністичного духа в церковній адміністрації не спричинило переслідувань українського духовенства при одночаснім повнім безкарности кожного духовника члена РНО, хочби він опоганював святиню, глумився над текстом молитов, сіяв „смуту й соблазнь"? — Повторяю: ми завше боролись з особами (політиканами) і вважаємо це необхідним для добра самої Церкви, але ніколи не виступали проти ерархії чи духовенства взагалі. Зрештою, це добре відомо, очевидно й св. Синодові, коли йому сподобалося покликатись на 55 прав. Апост. (о „недосажденіи епископу"), себто надати своєму вирокові явно-*особистий* характер і тим самим дати нам право вважати саму ту анатему чисто-персональним порахунком.

(Продовження буде.)

Б. міністр Чехович перед державним трибуналом.

Промова марш. Пілсудського.

Засідання державного трибуналу зачалося 26. червня в год. 11.10. Предсідник ствердив, що з візваних свідків не ставилися: Стемповський, б. мін. Юркевич, Осовський та марш. Пілсудський. Опісля предсідник зацитував ухвалу сойму з 29. III. 1929 р. про поставлення мін. Чеховича перед державний трибунал. У слідстві Чехович не признався до вини, покликуючися на свої пояснення, дані в бюджетовій комісії сойму. В такому стані справа входить під розгляд державного трибуналу. Предсідник допускає до голосу б. мін. Чеховича.

Б. мін. Чехович не признається до вини, тому, що сам факт форм. переступлення бюджету не може мотивувати ставлення міністра скарбу до конституційної відповідальности. В 1927-28 р. сойм довго був нечинний, а наслідком непередбаченого зросту цін квіти, призначені в бюджеті мін-ства військових справ на виживлення людей і звірят були недостаточні. Обв. знає, що обвинувачі скажуть, що ухвала сойму з 20. III. 1929 р. покривається із стилізацією скарбового закону, який вимагає для кожного бюджетового видатку попередньої згоди сойму та не знає вимків. Навіть польський сойм у своїй дотеперішній бюдж. практиці рахувався з конечностями життя та не відмовляв своєї санкції екс пост. Не згадуючи випадків держ. конечностей тяжко уявити собі, щоби м іністр скарбу міг запобігти помилкам в обрахунках і видатках інших ресортів.

Опісля през. державного трибуналу зарядив переслухання свідків. Обвинувачі й оборонець зріклися заприсяження. Перший зізнавав міністр внутр. справ Складковський. Він стверджує, що найважнішим рішаючим моментом у цій справі є факт, що марш. Пілсудський, як був премієром і як брав участь в уряді застеріг собі, що він буде управильнювати відношення уряду до сойму. Тому відношення до сойму, отже і бюдж. переступлення управильнював виключно маршалок. На питання пос. Лібермана: Коли кабінетова рада мін. в кабінеті Бартеля займалася справою предложення дод. кредитів соймові, чи ця справа була предметом дискусії й ухвали на раді міністрів? — мін. Складковський відповів, що він, як і мін. Чехович, виконував у відношенні до сойму прикази маршалка. Колиж виконування марш. приказів можна вважати виною, то нічого більше не відповість на цю тему. На питання пос. Лібермана, чи справа збільшення дисп. фонду була предметом ухвали ради міністрів, мін. Складковський сказав, що на це питання відповість, коли сам відповідатиме перед держ. трибуналом. Пос. Л.: П. міністр є свідком і згідно із законом обовязаний відповідати. Відкликується до ухвали трибуналу, щоби допустити це питання. През. Супінський: Це можна ствердити документами. Чи ви бажаєте відповісти. Мін. Скл.: Ні.

Мін. Квятковський стверджує, що в 1927 р. було таке господарське положення, що мін. рада вважала, що треба робити негайно видатки надвишок. Марш. Пілсудський застеріг собі рішення в справі відношення уряду до сойму.

Після перерви прийшов на розправу марш. Пілсудський.

У своїх зізнаннях гостро критикував закони про державний трибунал, спинився над 1 уст. закону та ствердив, що він дуже неясний й загальниковий. Цілий цей закон прирівнав маршалок до кепської часописної статті, стверджуючи, що наскільки партацька робота звязана із законом про держ. трибунал належить до рекорду смішности та глупоти, то й ціла конституція зроблена таксамо.

Далі марш. говорив: Ці панове, котрі робили конституцію, заслугували на шибеницю раз у раз. Цей нонсенс зроблений історично тревае досі, обиджує повагу республики та робить гоцки-кльоцки з Польщі. Сойм присвоює собі права небіщиків. Коли ці панове волять бути небіщиками, чому не приноровити до них прав, звязаних із першим соймом, себто людей, які зраджували державу підчас війни, котрі робили з Польщі нікчемну торговицю, а не заслужили підчас війни на смерть.

В обвинуваченні мін. Чеховича бачить марш. Пілсудський бажання фальшувати істотну правду й обиджувати його особисто. Це ритуальне вбивство, доконане на людині, яка відповідає за не свої вчинки. Ця система негідна і підла. Щодо 8 міліонів зол., відданих до його диспозиції, маршалок не хотів мати ухвали ради міністрів, бо хотів відповідальність узяти зовсім на себе. Марш. скінчив такою заявою: Я прошу панів, кінчу тай говорю не тому, щоби я мав когонебудь обвинувачувати, бо не можу найти такого смішного параграфу як параграф про занехання, де понять є стільки до занехання, а так мало в цьому істотного сенсу. Скажу це та назову, бо воно називається в торговлі „пердолкою“. Забавка репрезентує людину з відп. душею із скороченими зовсім кінчинами, що має два отвори — один отвір під носом, а другий на відворотному боці медалі. Уладжена вона так, що коли забавку поставити або рушити, то вона видає голос обома отворами і так скоро порушається, що звуки передше окремі, зливаються в какофонію таку чудернацьку, що як я її пускав у рух, здавалося би мені, що таки зумію зловити звук один грубий і звук один тонший. Та це ні разу мені не вдалося, не найшов я людини, яка найшла би ріжницю між звуками обох отворів. Прошу панів і високий трибунал, коли схочете шукати (це може вам придатися) мотивів і пояснення цих комізмів, які роблять сойми, того партацтва праці, які вони роблять, то зробіть так — будьте на хвилю цею забавкою. В трагедії суперечностей, в яку Польща вбрана, в смішности положення, яке всетаки тяжить на нас, що уряд ведений людиною, якої руки не так смердять, як ваші (звертається до обвинувачів) може бути обвинувачена й отвирати собою засідання держ. трибуналу, звертаюся до вас: Я гордий з моєї праці і не виною, а заслугою є, що я йшов проти сойму, що я вкоротив права сойму та усунув соймовладство.

Пос. Ліберман стверджує, що марш. Пілсудський обидив сойм і послів-обвинувачів. Він безборонний супроти цих зневаг, так як і трибунал. Відпирає ці зневаги якнайрішучіше і заявляє, що їх подиктувало не почування справедливости і не замилування до праці.

Опісля марш. сойму Дашинський відповідав на завдавані йому питання.

З судової салі.

Відгомін листопадових днів.

Українські студенти і студентки перед судом.

В середу, 26. червня ц. р. відбувалася розправа до 11-ої год. передполуднем при замкнених дверах. Опісля переслухано під присягою двох свідків, а саме: Ярослава Процишина і Зеновію Кравцівну.

Св. *Ярослав Процишин* зізнав, що кілька разів незнакома особа підкидала під двері його брата обв. Житмонта Процишина „Сурму“, яку цей палив. Коло половини серпня 1928 р. підкинула теж рука незнаної особи вже пакет „Сурми“ на шафу в сінях, який брат Жигмонт приніс до помешкання і оповів братам про цей випадок. За кілька днів спалив коло десять примірників „Сурми“, яка осталася з цілого пакету. Пізніше виявилося, що служниця порядкуючи помешкання, частину з пакету „Сурми“ завинула між старі часописи, а частину залишила на етажерці і її спалив обв. Жигмонт.

Зноваж св. *Зеновія Кравцівна* заявила, що вона була присутньою при забиранні річей в сестри обв. Марії Кравцівної з помешкання п-ні Ґешвіндової. Тоді вона забрала течку своєї сестри, яку тепер носить і показала її трибуналові, де були ініціяли „М. К.“.

Після зізнань цих свідків предсідник замкнув доказове поступовання і відчитав пятнацять головних питань.

Перших сім питань побудовано по думці § 58 ц. к. з., себто всім сімом обвинуваченим закидується приналежність до У. В. О. протягом 1928 р. і тим самим поповнення злочину головної зради через поширювання відозв „Сурми“ та взагалі письм протидержавного змісту.

Зноваж десяте питання побудоване по думці § 65 а к. з., себто злочину нарушення публичного спокою і воно відноситься до обв. Чижівної. Вкінці 14-те і 15-те відносяться до обв. Конрадівної. Перше обіймає знамена злочину по думці § 6 закону про вибухові матеріяли з 15. травня 1885 р. а друге знамена злочину очорнення по думці § 209 к. з.

На тому перервано розправу до завтра. В четвер промовлятиме прокуратор і оборонці. Присуд западе мабуть в пятницю.

НОВИНКИ

— На наших інвалідів. Дістаємо такий поклик: Товариство Українських Ветеренарійних Медиків у Брні (на Мораві) пересилає на фонд Українських Інвалідів 200 к. ч. і закликає усіх бувших студентів вищої школи вет. в Брні, а нині лікарів у краю, щоби цією дорогою зложили даток на ту саму ціль, а саме: д-ра Бабяка Петра, д-ра Базаня Антона, д-ра Білецького В., д-ра Будника Дмитра, д-ра Волославського Петра, д-ра Глюза Омеляна, д-ра Мамчука Теодора, д-ра Фаріона Гриця, д-ра Федоровича Івана, д-ра Церковного Олекс., д-ра Гужака Гриця, д-ра Холевчука Михайла, вет. лік. Дереша Миколу, Сахна Романа, Гопа Генриха і Гопішина Августина.

— Іспит зрілости в приватній коедукаційній гімназії „Рідної Школи“ в Рогатині відбувся в днях 10.—21. червня під проводом директора державної гімназії в Бережанах, Едварда Райтера. Свідоцтво зрілости отримали: у відділі А: Волонос Евген, Гладка Ірина, Горін Мирослав, Ґеба Степан, Ґресько Дмитро, Іжак Мирон, Кіндрачук Михайло, Литвин Василь, Лободоцький Йосип, Матчишин Гриць, Пархуць Дмитро, Ромах Микола, Теліщук Неоніля, Хамів Святослав; не допущено до устного іспиту 1, репробовано при устному 5, відступило підчас устного 13. У відділі Б: Бабяк Михайло, Бариляк Хома, Бігус Наталка, Білоголовський Степан, Гурак Михайло, Дудкевич Ірина, Зарицький Ярема, Ляляк Михайло, Мурій Борис, Олійник Петро, Романів Осип, Стегняк Герасим, Ступар Іван, Фітяк Іван, Цап Микола, Юрків Степан Яців Петро. Не допущено до устного іспиту 2, репробовано при устному 5, відступило підчас устного 8.

— Особисті вісти. Дня 15. червня на вищій ветеренарійній школі в Брні (на Мораві) були промовані на доктора вет. наук: Василь Дубів з Поляниці (пов. Долина) і Василь Ожоган з Королівки (пов. Заліщики).

— Вакаційний курс української мови для учителів вселюдних шкіл уладжує Кураторія львівської шкільної округи у Львові в часі від 3. до 30. липня ц. р. Прелеґенти: пп. д-р Я. Гординський та д-р К. Кисілевський. Предмет: основний огляд українського правопису, відповідні розділи з граматики та лектура вибраних творів української літератури. — Зголошуватися до Шкільної Міської Ради у Львові (площа св. Духа 3). Ближчі інформації є в Деннику Уряд. Кураторії ч. 6.

— Україніка. У париському місячнику „Прометей“ ч. 29. за квітень ц. р. поміщена стаття теперішнього радного а бувшого бурмістра Парижа Емануеля Евена про конечність створення української самостійної держави та відірвання України від Москви. Стаття має заголовок „Україна й Росія“. Е. Евен звісний вже з давніших своїх виступів в обороні української справи.

— Український Науковий Інститут у Берліні повідомляє про відчит з його почину, що відбувся дня 26. ц. м. п. з. „Роля східньо-римської архітектури в народженні византійського будівельного мистецтва“ з прелеґентом д-ром В. Залозецьким.

— Ріжні вістки. Провідник репараційної комісії знавців Юнґ дістав у Ню Йорку за свої успіхи медалю Рузвельта; тепер черга на Европу: яку нагороду вона дасть йому. — Російські емігранти в Льондоні остерігають Мекдональда протестами, щоби не пробував увійти в дипльоматичні зносини зі СРСР. — Молодший Рокфелер вибирається до Радянського Союзу для балачок про нафтовий промисл. — Мілюков, бувш. міністр закордонних справ рос. Тимчасового Уряду, редактор париських „Последніх Новостей“, має намір приїхати до Польщі з відчитами. — Альбанський уряд поручив нафтовий монополь італійському підприємству, що буде адміністратором цього монополю. — Китайський ген. Фенґ дістав від нанкінського уряду 3 міл. дол. і попрощався з армією; чи зорґанізує він за ці гроші нову чи житиме безжурно, досі невідомо. — У Франції ствердили знову сильну знижку народин; цим разом чималу ролю відограла велика грипа та гостра зима. — В Атенах вибрали 30 сенаторів на членів трибуналу, що має судити бувшого грецького премієра Панґальоса. — Вістка, що англійський король поїде до Піщан лікуватись була неправдива; король може поїде туди, але аж зміниться. — Оскар Штравс докаже в процесі, що популярна „танцююча“ пісонька „Рамона“ є живцем узята з його оперетковго вальса „Гарна незнайома“, що має вже літ 15. — Досі не найшли слідів еспанського літака „Нуманція“, що вибрався через океан.

— Колюмб не відкрив Америки. У палаті послів у Вашингтоні відбулася велика дебата з приводу того, хто відкрив Америку. Нагоду до дискусії дало внесення ухвалити 50.000 долярів на будову памятника Лейфові Еріксонові, ірляндцеві, який тисячу літ тому мав відкрити Америку й вислати делеґацію на свято в його честь, яке уряджує ісляндський парлямент. Американські посли італійського походження рішуче боронили чести Колюмба як відкривника Америки, на що ірляндці заявили, що Америку в 6 століттї відкрив ірляндець. Нарешті внесення ухвалено з застереженням, що ще не рішає справи, хто справді відкрив Амрику.

— Дорогоцінности з Монголії. Монгольський князь Сін-Тонім хан подарував шведському королеві на знак своєї приязні до нього та пошани до Свена Гедіна чудову святиню Будди разом з дорогоцінним внутрішнім уряджениям. 21 скриня цих дорогоцінностей є вже в дорозі до Стокгольму. Цими днями приїхав туди помічник Свена Гедіна, який привіз зі собою найдорожчі річи.

— У усієї Польщі. Міністерство шляхів у Варшаві хоче зарадити зловживанням при масовім купні для залізниць у той спосіб, що гадає утворити для цього окремий державний орган, рахуючи при цьому ще й на ощадність. — Стан фінансів у Лодзі є такий поганий, що уряд має намір призначити для міста окремого комісаря-специяліста. — Найвищий військовий [illegible]

..в засуд на підпоручника Залеського, засу..женого у Львові на 5 літ твердині за те, що ..бив свою наречену Іжовську. — У ботанічнім ..ді в Варшаві поставлять памятник Словацько.. — Відомий польський актор С. Брилінський, ..пер у Познані, раніше у Варшаві, перенесений ..о психіятричної санаторії. — У варшавському ..питалі „Червоного Хреста" щез дорогоцінний ..пас раду вартости 40.000 зол., але після суво..их загроз службі... найшовся.

— Діти Пшибишевського. До Варшави має при..хати на зїзд поляків-емігрантів син Ст. Пшиби..евського з Москви, Болеслав, композитор, що .. там директором консерваторії. З цієї нагоди ..польська преса дає пояснення, що він не є тим ..ним, який грає визначну ролю в російській ко..уністичній партії, а є другим сином письменни..а і зветься Евген. Третій його син Зенон — ..вед, вихований другою жінкою письменника ..Ваґні, також шведкою; Зенон є шведським по..лом у Льондоні; таксамо донька з цього подру..я, теж шведка, живе в Копенгагені. Виходить, ..що майже всі діти Пшибишевського не-поляки.

— 35.000 руб. для жидівських дітей на Україні ..призначив радянський „Червоний Хрест" аж до ..нових жнив. На віджпвлення 4500 дітей на жидів..ських кольоніях на Україні і на Криму треба бу..е 160.000 рублів. Ця підмога є наслідком цього..річного неврожаю.

— Як за старого режіму. Центральний комітет ..комуністичної партії висловив догану комісареві ..освіти Луначарському за те, що він нарушив ..професійну дисципліну. Як нарушив її? Коли ви..їжджав з Ленінграду для приватної вигоди за..держав курієрський поїзд на 15 хвилин і цим о..пізнив його. Те саме робили достойники старого режіму.

— Граматика у школі. Польська преса передає інформацію за „Комсомольською Правдою", що Центральний комітет комуністичної партії зай..явся за скасуванням у школі навчання граматики та правописних правил. Цей орган критикує Луначарського, як комісаря освіти, що він боронить граматики, без якої, каже, нема культурної мови. Преса, що ставиться до цієї суперечки поверховно, вважає згадану протиграматичну кампанію звичайною демагогією. Одначе в цій кампанії є неодно зерно правди, з якої напевно скористає як не нині то завтра нова школа. Вивчення живої мови в слові, а навіть письмі не має нічого спільного зі знайомістю граматичних правил. Доказом цього діти, що не в силі збагнути ріжниць між частинами мови і неправильними відмінами, а пишуть і говорять чистою літературною мовою. Та ось другий приклад ще різкіший: професійні фільольоги, які передумують явища мови і знають всі правила та виімки, часто пишуть і уживають мови, що роїться від тих самих помилок, проти яких вони теоретично виступають, а деякі не в силі ніколи засвоїти собі чистої літературної мови, не кажучи вже про стиль. Навчання граматики часто паралїжує у дітей хист безпосереднього засвоєння мови, а в 99 випадках зовсім не впливає на її знання.

— Нове лічниче проміння. Визначний американський рентґенольоґ німецького походження д-р Бакі відкрив, що так звані межові проміння мають великі лічничі прикмети, більші, як проміння Рентґена або радія. Межовими проміннями в науці називають проміння, які щодо числа хитань і довжини своєї хвилі стоять між ультрафіолетними та Рентґеновими проміннями.

— Американські чудаки. Недавно у великому місті Індіянополісі в Злучених Державах умер адвокат Віліям Летте, який лишив по собі дуже цікавий заповіт. Небіщик був юрисконсультом великого залізничого товариства й мав чималий маєток. З цього маєтку 50.000 долярів він записав на добродійні цілі, одначе з умовою, що ці гроші мають бути вжиті щойно за 200 літ, це значить в 2129 р. В цьому році його фонд разом з відсотками та відсотками від відсотків дійде до поважної суми 160 міліонів долярів. З цієї суми небіщик призначив 35 міліонів на заснування міської бібліотеки, 47 міл. на заснування університету, 17 міліонів на заснування консерваторії то-що. Всі ці фонди за 200 літ мають носити його імя та його жінки. Американський чудачище не сумнівається мабуть у тому, що за 200 літ нічого не зміниться і що ніякий суд ні влада не змінять такого заповіту для добра якоїсь раніщої суспільности!

— Міліярдер немовлятем. В Америці видано недавно біографію славетного „короля нафти" Джона Рокфелера. Тут оповідається, що він в 1905 р. живився кілька місяців виключно жіночим молоком. Він мав тоді 66 літ і дуже тяжко заслаб. Лікарі рішили, що одинокою відповідною поживою для нього буде жіноче молоко. Для годування міліярдера найняли шість няньок і цим способом старого дійсно врятували від смерти. Звичайно в таких випадках записували досі вісличе молоко, яке своїм складом найбільше підходить до людського. Та лікарі очевидно побоялися запропонувати міліярдерові вісличе молоко, щоби він не образився.

Дописи.

ЛУЦЬК. (*З калейдоскопу життя. — Конференція „Сільського Господаря"*). Дня 15. червня ц. р. вечером приїхав до Луцька президент держави Мосціцький. 16. врапці відвідав доми молитви всіх ісповідань. До української брацької церкви наказана рада Брацтва впускала лише за своїми перепустками. В церкві зібралис самі еміґранти й кількоро місцевих українців. На арці, прикрашеній державними барвами, виписано „слава". Витали ген. інж. Пилипчук, письменник М. Левицький і протопресв. Пашевський, підкреслюючи радість з приводу зєднання під одним небом. Еміґранти піднесли від брацтва „адресу", а від „Рідної Хати" альбом вартости пару тисяч. „Славянський" собор улаштував мистецьку арку з монархістичним написом: „Вітай нам, Владику наш". З наказу Луцьк наповнився війтами, солтисами, членами „ґмінних" рад, школярами й польськими організаціями з кількох повітів. Школярів одного повіту одягнули в краківські й українські вбрання й наказали їм триматися за руки на знак єдности. На летунському майдані відбулася дефіляда змобілізованих репрезентантів польських організацій, реґіоналістів, урядовців і самоврядних чинників. Кільком учителям доручено прибути з хорами. Для перевезення всіх цих представників пароду курсували спеціяльні безплатні потяги. Вулиці міста були залюднені нечисленно і то переважно жидами. На майдані в летунському ґаражі відбувся численний обід, а вечером раут у воєвідстві. Українська еміґрація приклала богато старань, щоби „репрезентувати" волинянків. — *Свідок.*

Дня 16. червня, в неділю, в салі „Просвіти" відбулася конференція рад кружків „Сільського Господаря" луцького повіту, скликана Філією Т-ва в Луцьку. Конференція тревала від год. 12. до 5. пополудні. За президі яльним столом засіли: голова Філії В. Островський, заступник голови інсп. Л. Кобилинський, члени ради: дир. О. Ковалевський і селяни Столярчук та аґроном Філії інж. Іван Ришавий. На салі понад 100 членів рад кружків і гостей — членів товариства і представників кооперації. На порядку денному було 10 питань, звязаних з працею т-ва в повіті і з осінними роботами. — Після реферату голови Філії про завдання кружків та вшанування памяти помершого секретаря кружка в с. Підгайці Гриця Давидюка, збори вислухали справоздання з діяльности Філії за піврік істнування та з праці кружків по селах. Філія має 17 кружків з 700 членами, завела на весні 12 досвідних піль, мала 34 реферати в кружках, заложила одну випозичальню пасінного збіжа, перевела ветеринарний курс, посередничала в постачанні членам щеп і насіння та збуті деревляних виробів, продала книжок на 700 зол. і викинула на села понад 6 тисяч відозв, летючок і т. ін. Кружки розвиваються нерівномірно, бо деякі повстали в останньому часі. Більшість улаштувала свято „Сільського Господаря", реферати, вистави, забави — з метою добуття матеріяльних засобів. — Вислухавши справоздання, збори ухвалили резолюцію, в якій ствердили добрий розвиток т-ва, висловили подяку Головній Управі, закликали членів т-ва до карности й енерґійної праці та до матеріяльної підтримки Філії. — Далі йшли реферати: інж. агр. Ів. Ришавого про постачання штучних погноїв, машин і знаряддя, дир. О. Ковалевського про ощадність, голови В. Островського про взаємовідносини з органами самоврядування, інсп. Л. Кобилянського про співпрацю з кооперацією, агр. Ів. Ришавого про досвідні поля в осени, голови В. Островського про свято „Сільського Господаря" в Луцьку. По кожнім рефераті ухвалено відповідну резолюцію. — Особливе зацікавлення й дебати викликало питання про взаємовідносини з самоврядуванням. Резолюція стверджує безсилля соймиків перейняти на себе ввесь тягар піднесення сільського господарства, домагається належного місця ініціятиві сільсько-господарського товариства, поручає кружкам увійти в контакт з рільними комісіями волостних рад і впливати на доцільність їхньої роботи, а Філії — домагатися від соймику належних бюджетових асиґнувань на сільське господарство та розподілу сільськогосподарських кредитів, штучних погноїв, насінного збіжа й т. д., лише через кружки „Сільського Господаря" та ставлення при цих кружках розплодової худоби й громадських машин. Усі резолюції сільсько-господарських ухвалено одноголосно. Конференцію в характері гостей відвідали представники кооперації Володимирщини, Любомельщини й інших повітів. Наради проходили дуже поважно й ділово що свідчить про велике зацікавлення селянства справою господарської розбудови й працею свого філіяльного проводу. **П. В.**

З театру.

Великий Міський Театр: „Брати Карамазови" в 7 явах Достоєвського, сценіч. перерібка Н. Данченка. Виступ праської групи „Художественного Театру".

Найбільше драматичний російський письменник, автор повістей, що киплять від подій, конфліктів, трагічних завязок і розвязок не створив власного театру. Твори Достоєвського розсаджував динамічний ліризм, надмірна балакучість, нестримна низка типів і епізодів. Важко до такого письменника приноровити термін „епічний", коли він мав би підходити до Ґончарова, Турґенєва і Толстого. Бальзак, творець посвояченого ґенія та темпераменту, бодай пробував своїх сил у театрі, але з мінімальним успіхом.

Достоєвський не писав пєс імовірно тому, що він був майстром моно льоґу, а не діяльоґу, який є основою театру. Його герої залюбки монольоґують і то безконечно, навіть там де могли би вести розмову, бо є в товаристві. Ніодин талановитий драматурґ не пробував досі перенести на сцену ґеніяльних креацій Достоєвського; можливе, що це непосильне завдання. Не диво, що звичайні сценічні вирізки з такої повісти як „Брати Карамазови" кривдять сам твір і автора, а акторам дають ролі, які є тільки тінями апокаліптичної уяви великого „біснуватого".

Треба би хіба безпосередньо після лектури повісти про Карамазових іти на пєсу, щоби розуміти цей клубок нервів у кітлі пристрастей — немотивованих, сирих, а самозрозумілих хіба як недуга, що заволоділа людиною і вибухає горячкою, вередами, нестримними вигуками болю. Без розуміння життєпису цих жертв істерії, бачимо перед собою тільки відірвані клаптики безглуздої боротьби — защо і нащо? — невідомо. Коли великий обновник французького театру Копо ставив „Карамазових" у 1911 р. у Парижі у французькій інсценізації, він звів монольоґи до якнайкоротших рямок і приспішив темп акції. Велика скількість яв, замісць чотирьох дій зі зосередженою акцією ослаблює враження і на жаль, рішає імовірно про обстановку, що є компромісом між реалістичною і ніякою — „модерною" себто на тлі одноманітних драперій.

Павлов дав ґеніяльну креацію батька Карамазова, що мала всю несамовиту жахливість мистця фізичних і духових судороґів; Вирубов як Мітя мав за собою ріст, жест і голос при проймаючій грі; Асланов є майстром пів-тонів, еніґматичних постатей; Кржановська як Ґрушенка задивувала всіх своїм темпераментом, що в інших пєсах був придушений ролями покривджених жінок, нестлаввими тонами і вибухами веселощів; Греч (Катя) поривала патосом і зором. Богданов як Смердяков мав чудову маску.

М. Р.

Відозви й комунікати.

В справі ювилею читальні „Просвіти" на Замарстинові.

Дня 30. червня ц. р. святкуємо на Замарстинові велике Свято! Переживаємо ясну хвилю на шляху розвитку нашого місцевого життя — хвилю, що всіх нас, які мешкаємо в Замарстинові, наповняє радістю і дає віру в наші власні сили. Хвиля ця кріпить нас на дусі і наповняє надією на кращу будучину. Є це свято 20-літнього істнування читальні „Просвіти" в Замарстинові. Є це великий ювилей життя і культурної праці нашої читальні, є це ювилей всіх нас без виїмку, котрі працювали колинебудь під прапором місцевої „Просвіти". Є це момент від котрого почалося нове життя на нашім передмістю, є це хвиля, котра збудила наше громадянство зі сну. Двацять літ тому гурт ідейних людей заснував нашу читальню! — Був то гурт людей, котрий йшов з вірою в ту велику ідею, що „Просвіта" вирве нас з темряви і згуртує коло себе тутешне громадянство. Розуміли ті люди, що тільки освіта і власна народня культура дасть нам ту моральну силу, яка поведе наш нарід вперед. Тому в 20-ліття істнування нашої читальні звертаємося з горячим покликом до Всего Українського Громадянства, щоби не остало байдужим на те велике свято. Нехай не буде ні одної Установи, ні одного Товариства, ні одного визначного громадянина, що своєю участю не звеличав би нашого ювилею. Нехай в 20-літню річницю почують громадяни Замарстинова, що праця їх стала належно оцінена.

Ювилейний Комітет.

Зі спортового життя.

Змагання наколесників.

Змагання секції наколесників за мистецтво Спорт. Т-ва „Україна" відбулися в неділю 23. червня на просторі 30 км. Мистецтво Спорт. Т-ва „Україна" на 1929 рік здобув Сас Бачинський. Зголошених 7-ох. Стартує 5-ох. Зараз по старті змагуни поділилися на дві групи. Яримович, Бачинський і Мороз перша група, сім перших км. провадить перший, відтак з причини дефекту лишається. В другій групі проводить вісім км. Галушак, пізніше Ковалик. На півметок приходить перший Бачинський, 2 Мороз, 3 Ковалик, 4 Яримович, 5 Галушак. Бачинський і Мороз їдуть дальше разом. На останніх км. Бачинський пробує утікати, що йому вдається і тим собі запевняє перше місце на 400 метрів перед другим. Яримович старається конче надробити час, страчений через дефект, що йому тільки по части удається. Доганяє Ковалика, зводить з ним короткий бій і приходить до мети третий. Ковалик ловить дефект, а це використовує Галушак.

1) Сас Бачинський 1 год. 1'42", 2) Мороз 1 год. 3'2", 3) Яримович. Рівночасно відбулися змагання на 10 км. Зголошених 10. Стартує 6. Від початку провадить Костюк, але на фінішу ловить його корч в нозі, що використовує Стахів і приходить перший з ріжницею кількох сек. 1) Стахів І. 19'30", 2) Костюк 19'35", 3) Підлісецький Д. По змаганнях побідники одержали нагороди.

Україна—Погонь (Стрий).

Відплатні змагання за мистецтво „А" кл. між повищими дружинами відбудуться в неділю 30. червня в год. 5. по пол. на площі „Сокола Батька" за стрийською рогачкою.

Останні змагання з „Поґонею" програла „Україна" в Стрию лише завдяки брутальности противника і сторонничости судді. Слід надіятися, що згаданих перешкод не буде в неділю, а одинацятка України доложить усіх зусиль, щоби дати противникови гідну відправу. Буде це найкраща відповідь за „гостину" в Стрию, а рівночасно скріпить значно позицію „України" в табелі мистецтв.

Повищі змагання попередять змагання за мистецтво „Б" кляси між Україною II і Гасмонею II в год. 3·15.

Ціни вступу зол. 1·50, 1 зол. і 80 сот. Карти вільного вступу важні.

‡ ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

О. ТЕОФІЛЬ ДРАЧИНСЬКИЙ.

Вже вчора подали ми коротку звістку про смерть визначного українсько-буковинського діяча, о. Теофіля Драчинського, протопресвитера в Нових Мамаївцях, б. посла до буковинського сойму і краєвого віцемаршалка Буковини.

Покійний родився 1862 р. в Погорилівці над Дністром у священичій сімї. До ґімназії ходив у Сучаві, а теольоґічний факультет скінчив у Чернівцях. Священичі свячення приймив в 1885 році. Пастирював спершу в Руськім Банилові, а в рр. 1889—1892 при карному закладі в Станиславові. В р. 1892 став парохом у Товтрах, де пробув 10 літ (до 1912 р.), а опісля в Нових Мамаївцях, де його застала смерть.

Будучи щирим народником, всюди здобув собі пошану і довіря співгромадян. Від ранньої молодости аж до смерти брав живу участь в українському житті. Вув основником майже всіх українських культурних й економічних орґанізацій, а головно ревно працював в українськім священичім товаристві, якого головою був від дня його заснування аж до розвязання його румунською владою.

Стоячи на чолі українського церковно-еманципаційного руху, мав Покійний багато неприємностей з боку румунської церковної єрархії. Зате великим був його вплив серед українського православного духовенства. Доказом цього факт, що українське духовенство одноголосно вибрало Покійного послом зі священичої курії. В р. 1913 після уступлення зі становища краєвого віцемаршалка проф. Степана Смаль-Стоцького — внаслідок конфлікту з пок. пос. Мик. Васильком, віцемаршалком краю — як муж довіря всесильного пос. Василька — став Покійний. Ясно, що на новому становищі не міг він вповні заступити проф. Смаль-Стоцького, який завдяки свойому знанню, громадянському авторітетові і працездатности був фактичним краєвим маршалком, фактичним керманичем краєво-автономічної влади. Врештою, короткий час віцемаршалківства Покійного, безпосередньо перед вибухом світової війни, не дав йому змоги належньо проявити свій орґанізаційний талант.

В часі війни був Покійний воєнним духовником як інспектор військових православних священиків. Після заняття Буковини румунами і знищення всіх ділянок українського життя, Покійний — як сільський парох — не міг у створених умовинах братіянщини грати помітнішої ролі. Коли недавно з приходом до влади нац.-царанистів наступила деяка полекша, Покійний почав проявляти признаки діяльности, та старість і недуга не дали вже йому спромоги зазначити себе в повному обемі.

Покійний був громадянином у повному того слова розумінні, визначаючись чистим характером, великою любовю батьківщини і щирим народництвом. Доказом його популярности на Буковині були величаві похорони, що відбулися 25. ц. м. при великому здвизі народу і з участю представників усіх українських товариств та орґанізацій на Буковині.

Жертви
на оселю робітників пера.

ВИКАЗ ч. 24.

На заклик „Т-ва письменників і журналістів ім. Ів. Франка" зложили дальше на оселю українських робітників пера в Ямнім: 405) Спиридіон Баньківський, Львів — 10 зол., 406) д-р Гинилевич, лікар, Львів-Левандівка — 20 зол., 407) д-р Мих. Мельник, суддя, Стрий — 15 зол., 408) Покутський Союз Кредитовий в Коломиї — 25 зол. 409) Дмитро Угрин, Дембно — 10 зол., 410) д-р Волод. Шараневич, Лютовиська — 5 зол., 411) Зенон Попович, Обертин — 5 зол., 412) Інститут Т-ва „Шкільна Поміч" в Коломиї — 8 зол., 413) о. Михайло Кравчук, Негівці — 5 зол., 414) З вечорського вечера в Кракові — 12 зол., 415) Стефанія Гринів, Бучач — 5 зол., 416) д-р Лавр. Павловський, Старий Самбір — 5 зол., 417) Григорій Іванчук, Мразниця — 100 зол.

Жертви проситься пересилати і складати в Земельнім Банку, Львів, Словацького 14, або в Адміністрації „Діла", Львів, Ринок 10, II. пов.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр:

Четвер 27-го, г. 7·15 веч. Виступи варшавського кабарету „Qui pro quo".

Пятниця 28-го, г. 8·15 веч. Виступи варшавського кабарету „Qui pro quo".

Субота 29-го, г. 4·00 попол. „На дні" Ґоркого.

Субота 29-го, г. 8·15 веч. „Qui pro quo".

Неділя 30-го, г. 4·00 попол. „Біда не гріх" Островського.

Неділя 30-го, г. 8·15 веч. „Qui pro quo".

Малий Театр:

Четвер 27-го, г. 7·30 веч. „Піґмаліон". Гостинний виступ А. Венгерка.

Пятниця 28-го, г. 7·30 веч. „Піґмаліон". Гостинний виступ А. Венгерка.

Субота 29-го, г. 7·30 веч. „Ловець тілей" Сармана (премієра). Виступ Венгерка та Любенської.

Кіна.

„Аполльо": „Батьку! Капітан Сорель і його син".

„Кольосеум": „Пімста біснуватого" (Гарі Піль). „В полоні авантюрника".

„Лев": „Хочу мріяти про тебе" (Колін Мур).

„Люна": „Демон копальні золота".

„Марусенька": „Наджінка" (Марія Корда). „Чия є моя жінка ?

„Оаза": „Небезпечна краса". „Через гріх до щастя".

„Палас": „Тайна поштової скринки".

„Пан": „Засудженці" і „Наречена з примусу".

„Пасаж": „Побідник хмар". 2 американські комедії та Ґомонтів тиждень.

„Утіха": „Поворот з неволі".

„Фатаморгана" „Альравна".

„Химера": „Море" (на основі Берн. Келермана).

Програма радіо.

Пятниця 28-го.

Льондон (358). 22·35 Військова оркестра. 23·30 „Богема".

Париж (1744). 21·35 Симфонічна оркестра.

Берлін (475,4). 20·00 Концерт радіо-оркестри.

Відень (519,9). 17·25 Пісні австр. композиторів.

Мілянo (504,2). 20·30 Симфонічний концерт.

Будапешт (545). 19·15 „Ріґолетто". 20·20 Квінтет дутої орхестри.

Ленінград (1000). 16·00 Камерна музика.

Москва (825). 16·40 Камерний концерт.

Харків (1680). 20·00 Етнографічний концерт.

Київ (775) 19·00 Опера.

Варшава (1395,1). 19·00 Чеські композитори. 20·30 Симфонічний концерт.

Познань (339,8) 18·00 Арії та пісні з опери.

Кошиці (265,5). 17·10 Легка орхестра.

Субота 29-го.

Льондон (358). 19·45 Смичковий квартет.

Париж (1744). 18·45 Легка музика.

Берлін (475,4). 17·30 Орхестра.

Будапешт (545). 21·00 Концерт Б. Бартока. 23·00 Циганська музика.

Мілянo (504,2) 19.00 і 23·15 Джезбенд.

Ленінград (1000). 19·00 Оперетка.

Москва (1442,3). 15·30 Легкий концерт.

(1442,3). 20·00 Народній концерт.

Київ (775). 19·30 Симфонічний концерт.

Харків (1680). 20·00 Концерт.

Варшава (1395,1). 17·00 Орхестра. 20·30 Популярний концерт.

Познань (339·8). 19·15 Музична інтерлюдія. 20·30 Легка музика.

Братислава (277·8). 16·30 Концерт на двох фортепянах.

Шир'іть наш часопис!

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Вступні іспити до IV. кл. дівочої гуманістичної ґімназії Р. Ш. у Львові, вул. Мохнацького ч 12. відбудуться в суботу дня 29. червня п. р. о год. 8. рано. — І. Конoрудз. 2319

Присилайте передплату!

За редакцію відповідає Василь Мудрий. Видає Видавнича Спілка „Діло". В друкарні Видавничої Спілки „Діло", Львів, Ринок ч. 10